

[Kristen Amby.]

råstof, nemlig sin jord, og endda ikke nogen særlig god jord i forhold til, hvad mange andre af de lande har, vi sammenlignes med. Det er altså en levestandard, der er opnået ved vor befolknings dygtighed, intelligens og flid. Både vor industriproduktion og ikke mindst vor produktion af noget så væsentligt som maden er steget meget stærkt siden krigen.

Det må derfor være vor opgave i det internationale økonomiske samarbejde både i Atlantunionen, i OEEC og i Europarådet at fremhæve, at hele den snævre, national-egoistiske politik, som stadig føres også indenfor disse samarbejdende lande, og som — jeg var lige ved at sige, dagligt — skærpes fra visse hold med hensyn til en fri handel og udveksling af fødevarer, der dog, når alt kommer til alt, er det væsentlige grundlag for levestandarden, må bringes til ophør.

Dette er, fordi vi nu i så høj grad producerer og eksporterer landbrugsvarer, selvfølgelig af interesse for os. Men — og jeg vil gerne understrege dette „men“ — det er, hvis der da skal være mening i hele talen om højere produktion og fælles ofre, tillige af den største betydning for hele den øvrige vestlige verden, at vi gør, hvad vi har gjort, og at der bliver en fri udveksling af disse fødevarer, hvis der skal være mening, siger jeg, i talen om det snævrere mulige samarbejde.

Vi ved alle, hvilke vanskeligheder vi har haft og stadig har med hensyn til vore Englandsforhandlinger og -aftaler. Vi mødes med importforbud, nu sidst fra Amerika, og toldforhøjelser fra Tyskland og også fra Frankrig og andre lande, angiveligt ud fra forestillingen om, at man vil beskytte sit eget marked mod konkurrence. Men hvis man virkelig gennemtænker, hvad det betyder — altså indenfor en organisation, der erklærer det som et formål at nå frem til økonomisk samarbejde —, at man vil beskytte sig mod en konkurrence af billige og — har vi vel lov at sige — gode fødevarer, kommer man til den slutning, at man ved sådanne foranstaltninger forhindrer vore befolkninger, Vestens befolkninger, i at få fødevarerne så billigt, som det er muligt. Det vil sige, at man på dette område holder deres levestandard kunstigt nede, og vi ved alle — vi har lov til at slå det fast —, at ganske vist vil de byrder af forsvarsmæssig karakter, som er blevet påtvunget os af udviklingen i verden, være tyngende og i nogen grad også hindrende for en yderligere højnelse af den sociale standard; det indrømmer jeg, det ved vi, men det er samtidig erklæret

som en politik i den vestlige verden, hvad grundgoderne angår — og man har her netop nævnt mad og bolig, brød og bolig kunne vi sige, vi kunne måske også her, hvor det sommetider er kaldt om vinteren, tilføje brændsel, som vi jo heller ikke har nok af —, at det er på rigeligheden af disse grundgoder i en befolkning, levestandarden først og fremmest skal kendes. Hvad kan det hjælpe, om folk kan køre i bil hele dagen lang, hvis de ikke bor ordentligt eller har mad? Og at Danmarks bestræbelser for i denne videre økonomiske sammenhæng at tilføre den almindelige jævne befolkning rundt om i den vestlige verden gode og billige fødevarer, skal mødes, sådan som de mødes, med hindringer af den ene og den anden art, det er et slag i ansigtet på al tale om økonomisk samarbejde.

Der er jo, som vi alle ved, i høj grad bestræbelser fremme gennem OEEC og Europarådet og på anden måde for at skabe en friere vareudveksling. Men økonomien er nu engang en enhed og en helhed. En fri vareudveksling, en liberalisering om man vil, af nogle enkelte grupper af varer, medens man undgår noget så fundamentalt som levnedsmidler, er i virkeligheden ingen liberalisering. Denne politik, den økonomiske samarbejdspolitik, må bygge på et helhedssyn, og den modsatte politik, som man nu fører, og hvorefter man tager enkelte ting ud og undlader at tage de væsentlige ting ind i samarbejdet, skaber landene imellem økonomiske og betalingsmæssige skævheder, og hvad værre er, den hindrer områdets befolkninger i, som jeg allerede har sagt, at få det mest nødvendige af grundgoderne til den billigst mulige pris.

Jeg skal herefter vende mig til et par andre spørgsmål, som den højtærede udenrigsminister var inde på.

Ikke blot af økonomiske grunde, men tillige af politiske kan vi være tilfredse med de beslutninger vedrørende øst-vesthandelen, som blev truffet i Ottawa. Der er næppe tvivl om, at en del af Vesteuropas økonomiske besværligheder siden krigen hænger sammen med, at handelen mellem Østeuropa og Vesteuropa blev så indskrænket, som den blev. Det er, som om man skar et naturligt helhedsmarked over. Her er det klart, at bestræbelser for at udvide denne handel vil have økonomisk gode konsekvenser i sit følge, men tillige er det klart, at aftagende handelsforbindelse mellem Østeuropa og Vesteuropa yderligere vil forværre det politiske forhold og i alt fald være en medvirkende hindring for en mulig afspænding og tilnærmelse.